ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

DEMOGRAPGHIC SITUATION IN THE REPUBLIC OF ARMENIA

Բնակչության թվաքանակը, կազմը և տեղաբաշխումը

The size, structure and distribution of population

Բնակչության թվաքանակի ընթացիկ հաշվառումն իրականացվում է վերջին մարդահամարի (2001թ. հոկտեմբերի 10-19-ը) արդյունքով ստացված ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի տվյալների հիման վրա, որոնք արդիականացվում են եռամսյակային պարբերականությամբ, հաշվետու ժամանակաշրջանում արձանագրված բնակչության բնական հավելաճի (գրանցված ծնունդների և մահերի տարբերության)[1] և միգրացիայի մնացորդի (հաշվառման կանգնած և հաշվառումից դուրս գրվածների տարբերության)[2] տվյալներով: Վերջինիս արդյունքներով, 2011թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ՀՀ մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշը կազմել է 3262.6 հազ.մարդ և 2010թ. տարեսկզբի համեմատ այն աճել է 13.1 հազ. մարդով: Ընդ որում, մշտական բնակչության թվաքանակի ցուցանիշի աճը 2004-2006թթ.-ին կազմել է՝ տարեկան միջին հաշվով 0.1%, 2007-2008թթ.-ին՝ 0.2%, իսկ 2009-2010թ.-ին՝ 0.4 %:

The current estimate of population is carried out based on the de jure population number obtained from last population census (October 10-19, 2001) which is updated on quarterly periodicity based on the registered data of natural increase of population (difference between the recorded births and deaths)[1] and net migration (difference between the numbers of those who got registration and who register their departure)[2] in the reporting period. Based on the latter, the number of de jure population of the republic comprised 3262.6 thousand person as of the beginning of 2011, recording an increase by 13.1 thousand compared to the same period of the previous year. However, the annual increase of de jure population number for the period of 2004-2006 was indicated by 0.1% on average, by 0.2% in 2007-2008 and by 0.4% in 2009-2010.

ՀՀ մշտական բնակչության քաղաքային և գյուղական բաշխվածությունը պահպանվել է զգալիորեն կայուն: Այսպես, 2011թ.-ի, ինչպես և 2009-2010թթ. տարեսկզբին քաղաքային բնակչության մասնաբաժինը

The distribution of the population by geographic location has remained remarkably stable. At the beginning of 2011 as in 2009-2010, the population shares of urban and rural areas were 64 and 36 percent, respectively. The

[1] ՀՀ արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալության (ՔԿԱԳ-ի) տարածքային բաժիններից ստացված ծննդյան և մահվան վերաբերյալ ակտերի (երկրորդ օրինակների) հիման վրա:
Based on the Certificates of births and deaths (second copies) provided from the territorial divisions of civilian registrar's agency of RA Ministry of Justice.

[2] ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության տարածքային անձնագրային բաժինների կողմից բնակչության հաշվառման (գրանցման) և դուրս գրման տվյալների հիման վրա լրացվող՝ <<Եկողի վիճակագրական հաշվառման կտրոնների>> և <<Մեկնողի վիճակագրական հաշվառման կտրոնների>> մշակմամբ ստացված տվյալներով:
Based on the tabulation of data from the statistical records (forms on arrivals and departures) presented by territorial passport services of the RA Police (they are compiled by the addresses at the time of population's registration and the registration of departure).

կազմել է՝ 64%, իսկ գյուղական բնակչության՝ 36%: 2005-2008թթ-ին արձանագրված միջին ցուցանիշները կազմել են, համապատասխանաբար՝ 64.1 և 35.9%, ընդգծելով բնակչության քաղաքային և գյուղական բաշխվածության կայունության բարձր աստիճան:

2011թ. տարեսկզբին ՀՀ մշտական բնակչության 48.5 %-ը կազմել է արական և 51.5%-ը՝ իգական սեռի բնակչությունը: Բնակչության միջին տարիքը, 2011թ.-ի տարեսկզբի դրությամբ, կազմել է 35 տարի, արական սեռի համար՝ 33.3, իսկ իգականի համար՝ 36.7 տարի:

0-15 տարեկան երեխաների տեսակարար կշիռը, որը 1990թ.-ին 32.2 % էր, 2011թ-ի տարեսկզբի դրությամբ կազմել՝ 19.6 %, աշխատունակ տարիքի բնակչության տեսակարար կշիռը (1990թ.-ին՝ 59.7%) հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կազմել 68.9%, իսկ աշխատունակ տարիքից բարձր բնակչության տեսակարար կշիռը (1990թ.-ին՝ 8.1%) 2011թ. տարեսկզբի դրությամբ կազմել է՝ 11.5%:

2011թ. տարեսկզբի դրությամբ աշխատանքային տարիքի ամեն 1000 մարդու հաշվով հաշվառվել է 452՝ 0-15 տարեկան երեխա և կենսաթոշակառու, 2010թ.-ի նույն ժամանակահատվածում արձանագրված 456 մարդու նկատմամբ: Նվազումը հիմնականում տեղի է ունեցել ի հաշիվ 0-15 տարեկան բնակչության տարիքային խմբի, որի մասնաբաժինը նվազել է՝ 1%-ային կետով (քանի որ այս տարիքային խմբից աշխատունակ տարիք անցում է կատարել ավելի մեծաթիվ բնակչություն, քան այդ խումբը համալրվել է նորածիններով), որի հետևանքով 1%-ային կետով աճել է աշխատունակ տարիքի բնակչության մասնաբաժինը, իսկ աշխատունակ տարիքից բարձր բնակչության մասնաբաժինը փոփոխության չի ենթարկվել:

Ժողովրդագրական իրավիճակի առկա հիմնախնդիրներից է բնակչության ժողովրդագրական ծերացումը, որի ընթացքը հանրապետությունում հետխորհրդային տարիներին մեծապես արագացել է: Բնակչության ծերացումը կամ ժողովրդագրական ծերացումը երկարատև

average shares for 2005-2008 were 64.1 and 35.9 percent, highlighting a high degree of stability of the population distribution between urban and rural areas.

As of the beginning of 2011, males and females comprised 48.5% and 51.5% of the resident population in Armenia, respectively. As of the same date, the average age of the population was 35, for males 33.3 and for females 36,7.

As of the beginning of 2011, 19.6 % was at the age of 0-15 out of total number of population of the republic, 68.9% - at able-bodied age and 11.5%- over able-bodied age, while in 1990 they comprised, 32.2%, 59.7% and 8.1%, correspondingly.

At the start of 2011, 452 persons at the age of 0-15 years and pensioners accounted per 1,000 working age persons against the index 456 registered at the beginning of 2010. The decline is mainly attributable to the age group of 0-15 year olds, the share of which decreased by 1 percentage points (as the number of people, who advanced to the group of working age people from this group, is greater than that group was completed by newborns), as a result, the share of working age population increased by 1 percentage points, while the share of those older than working age population remained stable.

One of the existing problems of demographic situation is the population ageing, the process of which was greatly accelerated in the republic during post-Soviet period due to the acute decline of birth rate and prevalent emigration of able-bodied population. Population ageing or demographic ageing is the result of

ժողովրդագրական փոփոխությունների, բնակչության վերարտադրության, ծնելիության, մահացության և դրանց հարաբերակցություններում տեղ գտած տեղաշարժերի, ինչպես նաև, մասամբ, միգրացիայի հետևանք է:

long-lasting demographic changes, changes in reproduction of population, fertility, mortality and their correlations; it is partially the result of migration as well.

Ըստ ՄԱԿ-ի ժողովրդագրական ծերացման սանդղակի, եթե երկրի բնակչության կառուցվածքում 65 և բարձր տարիքի բնակչությունը կազմում է՝ 7%-ից ավելի, ապա տվյալ բնակչությունը համարվում է ծերացած, որը 2011թ. դրությամբ ՀՀ-ում կազմել է 9.8%:

By the demographic ageing scale of UN if the share of population aged 65 and over in the population structure of a country comprises more than 7% that population is considered to be aged. As of the beginning of 2011 the share of RA population 65 and over was 9.8%.

2011թ. տարեսկզբի դրությամբ մշտական բնակչության 34.4%-ը կենտրոնացված է Երևան քաղաքում, իսկ ՀՀ Արարատի, Արմավիրի, Լոռու, Կոտայքի և Շիրակի մարզերից յուրաքանչյուրում բնակվել է հանրապետության մշտական բնակչության 8.6-8.7-ական %-ը, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզում՝ 7.4%-ը, ՀՀ Արագածոտնի, Սյունիքի և Տավուշի մարզերից յուրաքանչյուրում՝ 4.1-4.7-ական %-ը, իսկ 1.7%-ը՝ ՀՀ Վայոց ձորի մարզում:

As of the beginning of 2011, 34.4% of de jure population was centralised in Yerevan city and 8.6% - 8.7% of de jure population of the republic resided in each marz of the republic such as Ararat, Armavir, Lori, Kotayk and Shirak, in Gegharkunik it was 7.4%, in Aragatsotn, Syunik and Tavush- 4.1 %- 4.7 % and in Vayots Dzor – 1.7%.

Բնակչության բնական շարժը

Vital Events

2010թ.-ին արձանագրվել են 45669 ծնունդներ, որից 430-ը կազմել են բազմապտուղ, նրանցից՝ 424-ը՝ երկվորյակ, 6-ը՝ եռյակ: Ծնվածների ընդհանուր թվաքանակից՝ 44825-ը կազմել են կենդանի ծնվածներ, իսկ 844-ը՝ մեռելածիններ: Նախորդ տարվա համեմատ կենդանի ծնվածների բացարձակ թվաքանակն աճել է 0.9%-ով, իսկ ծնելիության ընդհանուր գործակիցը, որը բնութագրում է հաշվետու ժամանակաշրջանում կենդանի ծնվածների թվաքանակը 1000 բնակչի հաշվով, կազմել է 13.8‰, որը նախորդող տարվա արձանագրված ցուցանիշի համեմատ աճել է 0.1 պրոմիլային կետով:

45669 births were recorded in 2010, of which 430 were multiple births, 424- twins and 6- triplets. 44825 of the total number of births were live births and 844-stillbirths. As compared to the previous year the absolute number of live births increased by 0.9%, crude birth rate, which is the number of live births per 1000 population in the reporting period, stood at 13.8‰, which has increased by 0.1 pro mil points against the same figure registered during the preceding year.

Ծնելիության մակարդակի փոփոխությունն իր ազդեցությունն է թողել նաև կանանց ծնելիության տարիքային գործակիցների վրա, ինչպես տարիքային առանձին խմբերում, այնպես էլ ամբողջապես վերցված ծնունակ տարիքում: Հատկանշական է այն փաստը, որ 2010թ. 20-24 տարեկանները և, որոշակիորեն ավելի պակաս չափով, 25-29 տարեկանները եղել, և շարունակում են

The change of birth rate had also it’s influence on age-specific fertility rates of women, both on separate age groups and entirely on childbearing age. It is typical that in 2010 women aged 20-24 and definitely to a lesser extent those aged 25-29 were and continue to be the most fertile age groups in Armenia, the share of births to which comprised correspondingly to 42.9% and 31.7%.

հանդիսանալ ՀՀ առավել պտղաբեր տարիքային խմբերը, որոնց բաժին է ընկել ծնվածների, համապատասխանաբար, 42.9%-ը և 31.7%-ը:

2010թ. ծնելիության գումարային գործակիցը (երեխաների այն քանակը, որը կծնի կինն իր պտղաբերության ողջ շրջանում) կազմել է 1.556 երեխա, բնակչության պարզ վերարտադրության համար անհրաժեշտ 2.15 երեխայի դիմաց: Ընդ որում, 2010թ. քաղաքային բնակչության ծնելիության գումարային գործակիցը կազմել է 1.544, իսկ գյուղականինը՝ 1.552 երեխա:

Մոր միջին տարիքը երեխայի ծննդյան ժամանակ, 2010թ. կազմել է 25.1 տարեկան, իսկ առաջին երեխայի ծննդյան ժամանակ՝ 23.3 տարեկանը:

Հարկ է նշել, որ 2010թ. ըստ ծննդի հաջորդականության՝ երրորդ և հաջորդող կարգի ծնունդների մասնաբաժինը կազմել է ընդամենը կենդանածինների 15.6%-ը, քաղաքներում՝ 12.7% և գյուղական վայրերում՝ 20.5 %:

2010թ. ՀՀ-ում արձանագրվել է 27921 մահվան դեպք, իսկ մահացության ընդհանուր գործակիցը՝ 1000 բնակչի հաշվով, կազմել է 8.6 ‰, նախորդ տարվա նկատմամբ մահվան դեպքերն աճել են 1.3 տոկոսով, իսկ մահացության ընդհանուր գործակիցը՝ 0.1 պրոմիլային կետով:

2010թ. ընդամենը մահվան դեպքերից 14593-ը, կամ 52.3 %-ը կազմել են արական, իսկ 13328-ը, կամ 47.7%-ը՝ իգական սեռի անձինք: Արական և իգական սեռերի մահացության տարբեր մակարդակներով պայմանավորված, տարբերվում է նաև կյանքի սպասվող միջին տևողության ցուցանիշը տղամարդկանց և կանանց շրջանում: 2010թ.-ին կյանքի սպասվող միջին տևողությունը տղամարդկանց համար կազմել է 70.6 տարի, իսկ կանանց համար՝ 77.2 տարի: Քաղաքային բնակչության կազմում այդ ցուցանիշը տղամարդկանց համար կազմել է 70.5, կանանց համար՝ 77.4 տարի, իսկ գյուղական բնակչության համար, համապատասխանաբար, 70.8 և 77.0 տարի:

Ինչպես և նախորդող տարիներին,

In 2010 the total fertility rate (number of children the woman would bear in her whole childbearing period) comprised 1.556 child, against 2.15 necessary for simple reproduction of population. Moreover, in 2010 the total fertility rate of urban population comprised 1.544 and that of rural population-1.552.

In 2010 the mean age of mother at birth was 25.1 years and at first birth it was 23.3 years.

It should be mentioned that in 2010, according to the order of birth, the third and higher order of births comprised 15.6% of total number of live births, 12.7% - in urban areas and 20.5 % - in rural settlements.

27921 deaths were recorded in the Republic of Armenia in 2010 and the crude death rate, per 1000 population, comprised 8.6 pro mil. As compared to the previous year deaths increased by 1.3 % and the crude death rate by 0.1 pro mil points.

In 2010, 14593 or 52.3 % of registered deaths were male and 13328 or 47.7 % - female. The different death rates for males and females stipulate the difference of data on life expectancy by sex. In 2010 the average life expectancy for males was 70.6 years and for females – 77.2 years. In the structure of urban population this indicator was 70.5 years for males and 77.4 years for females and in the structure of rural population, correspondingly, 70.8 and 77.0 years.

2010թ. ևս մահացության կառուցվածքում գերակշռել են արյան շրջանառության համակարգի հետ կապված հիվանդություններից (49.1%) և չարորակ նորագոյացություններից (19.7%) մահվան դեպքերը: Ընդ որում, 2010թ.-ին, 2009թ. համեմատ, մահացության դեպքերն ավելացել են նորագոյացություններից, դժբախտ պատահարներից, թունավորումներից, վնասվածքներից և այլ հիվանդություններից:

2010թ. հանրապետությունում մանկական մահացության գործակիցը (կյանքի առաջին տարում), 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով, կազմել է 11.4 ‰:

Հանրապետությունում արձանագրված բնակչության բնական հավելաճի ցուցանիշը 2010թ. կազմել է՝ 16904 մարդ, իսկ բնական հավելաճի ընդհանուր գործակիցը, 1000 բնակչի հաշվով, 5.2 պրոմիլ:

2002-2010թթ.-ին հանրապետության բնակչության թվաքանակի ցուցանիշն ի հաշիվ բնական հավելաճի ավելացել է 110.6 հազ. մարդով, որից 67.9 հազ. մարդու աճը կամ բնական հավելաճի 61.4%՝ արձանագրվել է քաղաքային բնակչության թվաքանակի ցուցանիշում:

<u>Ամուսնություններ և ամուսնալուծություններ</u>

Եթե 70-ականներին և 80-ական թվականների սկզբին հանրապետությունում տեղի էր ունենում գրանցված ամուսնությունների աճ, ապա 1985թ. սկսած (բացառությամբ 1989թ.) ամուսնությունների քանակն էականորեն նվազել է: Այսպես, 1990թ. հանրապետությունում կազմավորված ավելի քան 28 հազ. նոր ամուսնական զույգերի դիմաց՝ ամուսնալուծվել են ավելի քան 4 հազ. ամուսնական զույգ, 2010թ. այդ ցուցանիշները, համապատասխանաբար, կազմել են՝ 17984 և 2997 դեպք: Հարկ է նշել, որ 2009թ.-ի համեմատ, 2010թ.-ին արձանագրվել է ամուսնության դեպքերի 4.2%-ով նվազում և ամուսնալուծության դեպքերի աճ՝ 5.9 %- ով:

Ամուսնության միջին տարիքը տղամարդկանց շրջանում 2010թ. կազմել է 29.3, իսկ կանանց մոտ՝ 25.2 տարեկանը, իսկ առաջին ամուսնության միջին տարիքը, համապատասխանաբար, 28.4 և 24.6 տարեկանը:

As in the previous years, in the structure of mortality of 2010, predominated by the number of deaths of such causes as diseases of blood circulatory system (49.1%) and malignant neoplasm (19.7%). In 2010 an increase was registered in the number of deaths caused from diseases of neoplasms, accidents, poisonings, injuries and other causes, compared to 2009.

In 2010, infant mortality rate (in the first year of their life) was 11.4 ‰ per 1000 live births.

In 2010 the absolute number of natural increase comprised 16904 people and the crude rate of natural increase made 5.2 pro mil, per 1000 population as in 2009.

Within the period of 2002-2010 the population increase in the republic on the account of the natural increase made 110.6 thousand person, of which 67.9 thousand person or 61.4% of natural increase was recorded in the number of urban population.

<u>Marriages and Divorces</u>

If there was an increase in the number of registered marriages in the republic in early 70s and 80s, then from 1985 (with the exception of 1989) the number of marriages considerably reduced. Thus in 1990 in the republic, more than 4 thousand families were divorced against more than 28 thousand newly formed couples. In 2010 these indicators comprised correspondingly 17984 and 2997 cases. It should be mentioned that a decrease of registered marriages by 4.2% and an increase of divorces by 5.9% was recorded in 2010, compared to 2009.

In 2010 the mean age at marriage for males was 29.3 years and for female 25.2 years and the mean age at first marriage was 28.4 and 24.6 years, correspondingly.

Միգրացիա

2010թ. միգրացիոն տեղաշարժերի տարեկան ցուցանիշների մշակման արդյունքում՝ միջպետական միգրացիայի ուղղությունների վերաբերյալ ստացված տվյալների համաձայն, այդ բնութագրիչներով հանրապետությունում հաշվառման կանգնած 0.9 հազ. մարդուց՝ 77.8%-ը ժամանել է ԱՊՀ երկրներից, իսկ հաշվառումից դուրս գրված 3.3 հազ. մարդուց՝ 84.8%-ը մեկնել են ԱՊՀ երկրներ:

ՀՀ ներքին միգրացիոն տեղաշարժերում ներգրավված է եղել 7015 մարդ, այդ թվում 62.8%-ը՝ քաղաքային բնակավայրերից: Այսպես, քաղաքային բնակավայրերում՝ քաղաքներից այլ քաղաքներ է տեղափոխվել 2316 մարդ կամ ներքին միգրանտների 33.0%-ը, իսկ քաղաքներից գյուղեր՝ 2243 մարդ, կամ միգրանտների 32.0%-ը, այն դեպքում, երբ գյուղական բնակավայրերում՝ գյուղերից քաղաքներ են տեղափոխվել 1527 մարդ կամ ներքին միգրանտների 21.8%-ը և գյուղերից այլ գյուղեր՝ 929 մարդ կամ միգրանտների 13.2 %-ը:

Migration

According to the data reflecting interstate migration resulted from the processing of annual data on migration movements in 2010 out of 0.9 thousand person who got residence permit (registered) in the republic, 77.8% arrive from CIS countries, and out of 3.3 thousand people who register their departure 84.8% departed for CIS countries.

7015 people were involved in the RA internal migration movements, of which 62.8% were from urban settlements. Thus, in the urban settlements 2316 people or 33.0% of internal migrants moved from some towns to others, 2243 people or 32.0% of internal migrants - from towns to villages; in rural settlements - 1527 people or 21.8 % of internal migrants moved from villages to towns and 929 people or 13.2 % of internal migrants - from some villages to others.

Աղյուսակ 1.1 ՀՀ ՎԱՐՉԱՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ[1]

Table 1.1 THE ADMINISTRATIVE-TERRITORIAL DIVISION[1]

Մարզեր	Տարածքը, քառ. Կմ* Area sq. km.*	Բնակչության խտությունը մեկ քառ.կմ վրա[2] Population density per sq.km.[2]	Համայնքներ Communities			Գյուղական բնակավայրեր Rural Settlements	Marzes
			ընդամենը total	քաղաքային urban	գյուղական rural		
Հայաստանի Հանրապետություն	29743	110	915	49	866	950	The Republic Of Armenia
ք. Երևան	227	4942	1[3]	1	-	-	Yerevan city
Արագածոտն	2753	52	114	3	111	117	Aragatsotn
Արարատ	2096	134	97	4	93	94	Ararat
Արմավիր	1242	230	97	3	94	95	Armavir
Գեղարքունիք	5348[4]	45	92	5	87	93	Gegharkunik
Լոռի	3789	74	113	8	105	122	Lori
Կոտայք	2089	135	67	7	60	62	Kotayk
Շիրակ	2681	105	119	3	116	128	Shirak
Սյունիք	4506	34	109	7	102	127	Syunik
Վայոց ձոր	2308	24	44	3	41	52	Vayots Dzor
Տավուշ	2704	50	62	5	57	60	Tavush

[1] ՀՀ վարչատարածքային բաժանման հիմք են հանդիսանում <<Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին>>, ՀՕ-18 և <<Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին>>, ՀՕ-5-Ն ՀՀ օրենքները:
RA administrative-territorial division is based on RA Laws "On RA Administrative-territorial Division", ՀՕ-18 and <<On local government in the city of Yerevan>>, ՀՕ-5-Ն

[2] 2010թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ As of January 1, 2010

[3] 12 վարչական շրջաններ/ 12 administrative districts

[4] Ներառյալ Սևանա լիճը/Including Lake Sevan

* Ըստ ՀՀ կառավարության 2010թ. հոկտեմբերի 14-ի թիվ 1358-Ն որոշման («Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2010թ. հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին») որոշակի փոփոխություններ են տեղի ունեցել ք.Երևանի և ՀՀ մարզերի տարածքների՝ 2010թ. Հուլիսի 1-ի դրությամբ ցուցանիշներում: Այդ փոփոխությունները կարտացոլվեն հաջորդ հրապարակման մեջ, հաշվի առնելով նաև 2010թ. հուլիսի 1-ից հետո տեղ գտած փոփոխությունները, որոնք արտացոլված են ՀՀ կառավարության 2011թ. հոկտեմբերի 13-ի թիվ 1450-Ն որոշմամբ («Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի առկայության և բաշխման վերաբերյալ 2011թ. հաշվետվության (հողային հաշվեկշռի) մասին»):
According to the RA Government decree of 14 October 2010 N-1358-Ն «Report on availability and distribution of Land Fund (Land Balance)» some changes are fixed in the numbers of territories of City Yerevan and RA Marzes, as of 1 July 2010. The changes will be reflected in the next publication taking into consideration the changes after 1 July, 2010 which are reflected in the RA Government decree of 13 October 2011 N-1450-Ն «Report on availability and distribution of Land Fund (Land Balance)».

Աղյուսակ 1. 2 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ 2010 ԹՎԱԿԱՆԻՆ
Table 1.2 MAIN DEMOGRAPHIC INDICATORS FOR 2010

Ցուցանիշներ	Ընդա-մենը Total	Քաղա-քային Urban	Գյուղա-կան Rural	Indicators
Բնակչության խտությունը 1քառ.կմ-ի վրա	110			Population density per sq. km
Բնական հավելաճի գործակիցը, ‰	5.2	5.0	5.5	Natural growth rate- ‰
Սեռերի հարաբերակցության գործակիցը (տղամարդկանց քանակը 100 կնոջ հաշվով)	94	91	100	Sex ratio (males per 100 females)
Բնակչության քաղաք/գյուղ հարաբերակցությունը , %	100	64.0	36.0	Urban and rural population ratio - %
Ժողովրդագրական խնամառության գործակիցը, %	50	49	51	Demografic Dependency ratio-%
Ծնելիության ընդհանուր գործակիցը , ‰	13.8	13.6	14.1	Crude birth rate-‰
Պտղաբերության գործակիցը	1.556	1.544	1.552	Total fertility rate
Վերարտադրության նետտո գործակիցը	0.698	0.696	0.692	Net reproduction rate
Մահացության ընդհանուր գործակիցը , ‰	8.6	8.6	8.6	Crude death rate-‰
արական	9.2	9.5	8.8	*Male*
իգական	8.0	7.7	8.5	*Female*
Մանկական մահացության գործակիցը, ‰	11.4	11.3	11.8	Infant mortality rate- ‰
Շուրջծննական (պերինատալ) մահացության գործակիցը, ‰	24.1	24.4	23.7	Perinatal mortality rate- ‰
Նորածնային մահացության գործակիցը , ‰	7.7	8.6	6.2	Neonatal mortality rate- ‰
Վաղ նորածնային մահացության գործակիցը , ‰	5.7	6.4	4.6	Early neonatal mortality rate-‰
Հետնորածնային մահացության գործակիցը , ‰	2.0	2.2	1.6	Post neonatal mortality rate-‰
Երեխաների մահացության գործակիցը	13.4	13.2	13.7	Child mortality rate-‰
Մայրական մահացության գործակիցը	8.9	7.1	12.1	Maternal mortality rate, per 100 000 live births
Կյանքի սպասվող տևողությունը ծննդից (տարիներ)	74.1	74.1	74.0	Life expectancy at birth (year)
արական	70.6	70.5	70.8	Male
իգական	77.2	77.4	77.0	Female
Ամուսնության ընդհանուր գործակիցը , ‰	5.5	5.7	5.1	Crude marriage rate -‰
Ամուսնալուծության ընդհանուր գործակիցը , ‰	0.9	1.2	0.5	Crude divorce rate -‰
Միջին տարիք (տարիներ)				Mean age (years)
Բնակչության	35.0	35.7	33.9	of Population
Մոր՝				of Mother at
երեխայի ծննդյան ժամանակ	25.1	25.6	24.1	child's birth
առաջին երեխայի ծննդյան ժամանակ	23.3	24.0	22.0	first child's birth
Ամուսնության				At marriage
արական	29.3	29.8	28.2	Male
իգական	25.2	25.8	23.8	Female
Բնակչության միգրացիայի մնացորդի գործակիցը (+,-), ‰	-0.7	-1.1	-0.1	Net migration rate of population- (+,-), ‰

Աղյուսակ 1.3 ՄՇՏԱԿԱՆ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԹՎԱՔԱՆԱԿԸ
Table 1.3 THE NUMBER OF DE JURE POPULATION

Տարի Year	Ընդամենը, տարեսկզբի դրությամբ հազ.մարդ Total, as of the beginning of the year, thsd.persons	այդ թվում՝ of which		Տոկոսով՝ ընդհանուրի նկատմամբ In percents to total	
		քաղաքային urban	գյուղական rural	քաղաքային urban	գյուղական rural
1897[1]	798.0	97.0	701.0	12.2	87.8
1926[1]	881.3	167.1	714.2	19.0	81.0
1939[1]	1282.3	366.4	915.9	28.4	71.6
1940	1320.0	375.0	945.0	28.4	71.6
1945	1186.9	411.4	775.5	34.7	65.3
1950	1347.2	566.3	780.9	42.0	58.0
1955	1535.1	729.9	805.2	47.6	52.4
1959[1]	1765.3	873.1	892.2	49.5	50.5
1970[1]	2492.6	1472.7	1019.9	59.1	40.9
1979[1]	3037.3	1985.7	1051.6	65.4	34.6
1980	3080.5	2022.4	1058.1	65.7	34.3
1985	3323.2	2235.0	1088.2	67.6	32.4
1986	3368.3	2274.3	1094.0	67.9	32.1
1987	3418.5	2317.2	1101.3	67.8	32.2
1988	3463.6	2356.1	1107.5	68.0	32.0
1989[1]	3304.7	2222.2	1082.5	67.2	32.8
1989	3455.2	2361.7	1093.5	68.4	31.6
1990	3514.9	2416.8	1098.1	68.8	31.2
1991	3574.5	2473.6	1100.9	69.2	30.8
1992	3633.3	2503.3	1130.0	68.9	31.1
1993	3463.7	2358.8	1104.9	68.1	31.9
1994	3356.7	2274.9	1081.8	67.8	32.2
1995	3260.3	2166.4	1093.9	66.4	33.6
1996	3248.8	2149.1	1099.7	66.2	33.8
1997	3246.0	2138.4	1107.6	65.9	34.1
1998	3238.2	2122.9	1115.3	65.6	34.4
1999	3232.1	2111.6	1120.5	65.3	34.7
2000	3226.9	2095.8	1131.1	64.9	35.1
2001	3215.3	2076.3	1139.0	64.6	35.4
2001[1]	3213.0	2066.1	1146.9	64.3	35.7
2002	3212.9	2065.6	1147.3	64.3	35.7
2003	3210.3	2062.2	1148.1	64.2	35.8
2004	3212.2	2061.7	1150.5	64.2	35.8
2005	3215.8	2062.3	1153.5	64.1	35.9
2006	3219.2	2062.6	1156.6	64.1	35.9
2007	3222.9	2065.9	1157.0	64.1	35.9
2008	3230.1	2070.5	1159.6	64.1	35.9
2009	3238.0	2073.4	1164.6	64.0	36.0
2010	3249.5	2080.6✧	1168.9✧	64.0	36.0
2011	3262.6	2088.5	1174.1	64.0	36.0

[1] Ըստ մարդահամարի:
According to the Population Census

Աղյուսակ 1.4 ԱՌԿԱ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԹՎԱՔԱՆԱԿՆԵՐՆ ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՐԶԵՐԻ և Ք. ԵՐԵՎԱՆԻ
Table 1.4 DE FACTO POPULATION NUMBER BY RA MARZES AND CITY YEREVAN

(մարդ) *(person)*

Մարզեր	Առկա բնակչության թվաքանակը De facto population				Marzes
	ՀՀ 2001թ. Մարդահամարի արդյունքներով By ther results of RA 2001 Population Census	ՏՏԿԱՀ[1]-ի արդյունքներով համահարթեցված[2] գնահատականները Raked estimates of ILCS[1] results[2]			
		2008	2009	2010	
ք.Երևան	1091235	1062364	1069945	1058320	Yerevan city
Արագածոտն	126278	129240	128025	124847	Aragatsotn
Արարատ	252665	249650	252939	246329	Ararat
Արմավիր	255861	268835	268730	261322	Armavir
Գեղարքունիք	215371	217295	222584	210058	Gegharkunik
Լոռի	253351	253367	259233	293271	Lori
Կոտայք	241337	260382	264719	306773	Kotayk
Շիրակ	257242	249103	252336	282430	Shirak
Սյունիք	134061	141177	144320	125068	Syunik
Վայոց ձոր	53230	49024	49952	57801	Vayots Dzor
Տավուշ	121963	115788	122383	133109	Tavush
ՏԱՐԱԾՔԸ					AREA
Քաղաքային	1945514	1940090	1961951	1992284	Urban
Գ յուղական	1057080	1056136	1073215	1107043	Rural
Ընդամենը ՀՀ	3002594	2996225	3035166	3099327	Total of RA

[1] Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտություն:
Integrated Living Condition Survey.

[2] Քանի որ միջմարդահամարային միջակայքերում (մարդահամարներն անցկացվում են 10 տարին մեկ անգամ) ընթացիկ հաշվառումն իրականացվում է միայն մշտական բնակչության (Դե յուրե) ցուցանիշով , ապա բնակչության առկա (Դե ֆակտո) ցուցանիշի վերաբերյալ տվյալների ստացման միակ աղբյուրը ՏՏԿԱՀ-ն է: Ընտրանքային հետազոտությունների արդյունքներով ստացվում են տվյալներ և առկա (Դե ֆակտո), և մշտական (Դե յուրե) բնակչության վերաբերյալ: Որպեսզի հնարավոր լինի ճշգրտել բնակչության դե ֆակտո/ դե յուրե ցուցանիշների տարբերությունները, անհրաժեշտ է ունենալ վիճակագրական այլընտրանք, որն էլ, տվյալ դեպքում, հանդիսանում է ՏՏԿԱՀ-ն: Համահարթեցումն իրականացվել է «ռեյքինգ» մեթոդաբանությամբ (տես՝«Հայաստանի սոցիալական պատկերը և աղքատությունը»վիճակագրական-վերլուծական զեկույցը, Երևան-2009, ՀՀ ԱՎԾ , Հազարամյակի մարտահրավեր կորպորացիա – ԱՄՆ, «Հազարամյակի մարտահրավեր» հիմնադրամ – Հայաստան», Համաշխարհային բանկ, էջ 53-54, զետեղված է նաև ՀՀ ԱՎԾ պաշտոնական կայքէջում):
As during the intercensal periods (population censuses are conducted every 10 years) the current registration is done only by the indicator on de jure population, the only source for deriving data for de facto population is the Integrated Survey of Living Conditions of households (ISLC). Sample survey results enable to derive data on both de facto and de jure population. In order to clarify the differences between the indicators on de facto/de jure population, it is necessary to have statistical alternative, which, in this case, is the ISLC. Aligning was done by the “raking” methodology (see the statistical analytical report on “Social Snapshot and Poverty in Armenia”, Yerevan -2009, NSS RA, Millennium Challenge Corporation-USA, “Millennium Challenge” Account-Armenia, the World Bank, pages 45-46, it is posted also at the official website of the NSS RA).

Աղյուսակ 1. 5 ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ՇԱՐԺԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ
Table 1.5 THE MAIN INDICATORS OF NATURAL MOVEMENT OF POPULATION

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով,‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	Մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase	
				Ամբողջ բնակչություն Total Population				
1960	74825	12675	3715	62150	40.1	6.8	33.3	50.4
1970	55694	12844	1415	42850	22.1	5.1	17.0	25.4
1980	70324	17124	1840	53200	22.7	5.5	17.2	26.2
1981	73682	16659	1727	57023	23.4	5.3	18.1	23.8
1982	74225	17449	1787	56776	23.2	5.5	17.7	24.1
1983	76436	18369	1886	58067	23.6	5.7	17.9	24.9
1984	79767	19043	1883	60724	24.2	5.8	18.4	23.9
1985	80306	19581	1987	60725	24.1	5.9	18.2	24.8
1986	81192	19410	1914	61782	24.0	5.7	18.3	23.6
1987	78492	19727	1790	58765	22.9	5.7	17.2	22.6
1988	74707	35567	1911	39140	21.6	10.3	11.3	25.3
1989	75250	20853	1534	54397	21.6	6.0	15.6	20.4
1990	79882	21993	1465	57889	22.5	6.2	16.3	18.5
1991	77825	23425	1404	54400	21.6	6.5	15.1	17.9
1992	70581	25824	1336	44757	19.9	7.3	12.6	18.5
1993	59041	27500	1048	31541	17.3	8.1	9.2	17.1
1994	51143	24652	772	26491	15.5	7.5	8.0	14.7
1995	48960	24842	697	24118	15.0	7.6	7.4	14.2
1996	48134	24936	747	23198	14.8	7.7	7.1	15.5
1997	43929	23985	678	19944	13.5	7.4	6.1	15.4
1998	39366	23210	580	16156	12.2	7.2	5.0	14.7
1999	36502	24087	572	12415	11.3	7.5	3.8	15.4
2000	34276	24025	540	10251	10.6	7.5	3.1	15.6
2001	32065	24003	497	8062	10.0	7.5	2.5	15.4
2002	32229	25554	450	6675	10.1	8.0	2.1	14.0
2003	35793	26014	422	9779	11.2	8.1	3.1	12.0
2004	37520	25679	430	11841	11.7	8.0	3.7	11.6
2005	37499	26379	460	11120	11.7	8.2	3.5	12.3
2006	37639	27202	523	10437	11.7	8.5	3.2	13.9
2007	40105	26830	433	13275	12.4	8.3	4.1	10.9
2008	41185	27412	442	13773	12.7	8.5	4.2	10.8
2009	44413	27560	454	16853	13.7	8.5	5.2	10.4
2010	44825	27921	512	16904	13.8	8.6	5.2	11.4

Աղյուսակ 1.5 (շարունակություն) Table1.5(continued)

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով,‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	Մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase	
Քաղաքային բնակչություն Urban Population								
1960	32316	6084	1356	26232	33.8	6.4	27.4	43.1
1970	31714	7399	812	24315	21.1	4.9	16.2	25.6
1980	43997	10515	1119	33482	21.5	5.1	16.4	25.5
1981	46034	10391	1060	35643	22.0	5.0	17.0	23.4
1982	45804	10980	1121	34824	21.5	5.1	16.4	24.4
1983	46747	11501	1139	35246	21.5	5.3	16.2	24.5
1984	49071	11814	1160	37257	22.1	5.3	16.8	23.9
1985	49278	12075	1161	37203	21.8	5.3	16.5	23.6
1986	50124	11936	1080	38188	21.8	5.2	16.6	21.6
1987	47711	12425	1063	35286	20.4	5.3	15.1	22.1
1988	47639	26741	1299	20898	20.2	11.3	8.9	27.1
1989	47871	13718	947	34153	20.0	5.7	14.3	19.7
1990	50144	14701	943	35443	20.5	6.0	14.5	19.0
1991	48439	15777	912	32662	19.5	6.3	13.2	18.7
1992	43972	17431	858	26541	18.1	7.2	10.9	19.2
1993	35316	18555	655	16761	15.2	8.0	7.2	18.0
1994	29958	16725	468	13233	13.5	7.5	6.0	15.3
1995	29131	16763	440	12368	13.5	7.8	5.7	15.1
1996	29388	16481	533	12907	13.7	7.7	6.0	18.1
1997	26904	15783	487	11121	12.6	7.4	5.2	18.1
1998	24535	15474	428	9061	11.6	7.3	4.3	17.4
1999	22458	15834	373	6624	10.7	7.5	3.2	16.4
2000	21390	15682	357	5708	10.3	7.5	2.8	16.6
2001	20328	15654	333	4674	9.8	7.6	2.2	16.3
2002	20804	16737	300	4067	10.1	8.1	2.0	14.5
2003	22629	16870	311	5759	11.0	8.2	2.8	13.9
2004	23628	16531	311	7097	11.5	8.0	3.5	13.2
2005	23762	17128	351	6634	11.5	8.3	3.2	14.8
2006	23793	17689	389	6104	11.5	8.6	2.9	16.4
2007	25519	17213	315	8306	12.3	8.3	4.0	12.4
2008	26176	17451	312	8725	12.6	8.4	4.2	12.0
2009	28260	17433	269	10827	13.6	8.4	5.2	9.6
2010	28263	17838	318	10425	13.6	8.6	5.0	11.3

Աղյուսակ 1.5 (շարունակություն) Table1.5(continued)

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով,‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	Մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase	
				Գյուղական բնակչություն Rural Population				
1960	42509	6591	2359	35918	46.6	7.2	39.4	55.7
1970	23980	5445	603	18535	23.7	5.4	18.3	25.1
1980	26327	6609	721	19718	25.1	6.3	18.8	27.5
1981	27648	6268	667	21380	26.3	6.0	20.3	24.5
1982	28421	6469	666	21952	26.8	6.1	20.7	23.7
1983	29689	6868	747	22821	27.8	6.4	21.4	25.5
1984	30696	7229	723	23467	28.6	6.7	21.9	23.9
1985	31028	7506	826	23522	28.8	7.0	21.8	26.7
1986	31068	7474	834	23594	28.7	6.9	21.8	26.9
1987	30781	7302	727	23479	28.2	6.7	21.5	23.5
1988	27068	8826	612	18242	24.7	8.1	16.6	22.2
1989	27379	7135	587	20244	25.3	6.6	18.7	21.4
1990	29738	7292	522	22446	27.0	6.7	20.3	18.0
1991	29386	7648	492	21738	26.3	6.9	19.4	16.7
1992	26609	8393	478	18216	23.8	7.5	16.3	17.4
1993	23725	8945	393	14780	21.7	8.2	13.5	15.9
1994	21185	7927	304	13258	19.5	7.3	12.2	13.9
1995	19829	8079	257	11750	18.1	7.4	10.7	13.0
1996	18746	8455	214	10291	17.0	7.7	9.3	11.4
1997	17025	8202	191	8823	15.3	6.9	8.4	11.2
1998	14831	7736	152	7095	13.3	7.3	6.0	10.3
1999	14044	8253	199	5791	12.5	7.4	5.1	13.9
2000	12886	8343	183	4543	11.4	7.3	4.1	13.9
2001	11737	8349	164	3388	10.3	7.3	3.0	13.7
2002	11425	8817	150	2608	10.0	7.7	2.3	13.0
2003	13164	9144	111	4020	11.5	8.0	3.5	8.8
2004	13892	9148	119	4744	12.1	7.9	4.2	8.7
2005	13737	9251	109	4486	11.9	8.0	3.9	7.9
2006	13846	9513	134	4333	12.0	8.2	3.8	9.7
2007	14586	9617	118	4969	12.6	8.3	4.3	8.2
2008	15009	9961	130	5048	12.9	8.6	4.3	8.7
2009	16153	10127	185	6026	13.9	8.7	5.2	11.7
2010	16562	10083	194	6479	14.1	8.6	5.5	11.8

Աղյուսակ 1.6 ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ՇԱՐԺԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՆ ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՐԶԵՐԻ ԵՎ Ք. ԵՐԵՎԱՆԻ

Table 1.6 THE MAIN INDICATORS OF NATURAL MOVEMENT OF POPULATION BY RA MARZES AND CITY YEREVAN

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով, ‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	Մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase	
Հայաստանի Հանրապետություն								**The Republic of Armenia**
1999	36502	24087	572	12415	11.3	7.5	3.8	15.4
2000	34276	24025	540	10251	10.6	7.5	3.1	15.6
2001	32065	24003	497	8062	10.0	7.5	2.5	15.4
2002	32229	25554	450	6675	10.1	8.0	2.1	14.0
2003	35793	26014	422	9779	11.2	8.1	3.1	12.0
2004	37520	25679	430	11841	11.7	8.0	3.7	11.6
2005	37499	26379	460	11120	11.7	8.2	3.5	12.3
2006	37639	27202	523	10437	11.7	8.5	3.2	13.9
2007	40105	26830	433	13275	12.4	8.3	4.1	10.9
2008	41185	27412	442	13773	12.7	8.5	4.2	10.8
2009	44413	27560	454	16853	13.7	8.5	5.2	10.4
2010	44825	27921	512	16904	13.8	8.6	5.2	11.4
ք.Երևան								**Yerevan city**
1999	10959	8426	168	2533	9.9	7.6	2.3	15.3
2000	10446	8452	169	1994	9.5	7.6	1.9	16.1
2001	10318	8457	145	1861	9.3	7.7	1.6	14.0
2002	10459	8873	156	1586	9.5	8.1	1.4	15.0
2003	11243	9012	154	2231	10.2	8.2	2.0	13.7
2004	11972	8894	162	3078	10.9	8.1	2.8	13.6
2005	12281	9110	177	3171	11.1	8.2	2.9	14.5
2006	12405	9235	130	3170	11.2	8.3	2.9	10.5
2007	13423	8800	91	4623	12.1	7.9	4.2	6.9
2008	13984	9062	102	4922	12.6	8.2	4.4	7.3
2009	15400	8919	88	6481	13.8	8.0	5.8	5.8
2010	15591	9147	112	6444	13.9	8.2	5.7	7.2
ՀՀ Արագածոտնի մարզ								**RA Aragatsotn Marz**
1999	1877	969	30	908	13.6	7.0	6.6	16.0
2000	1711	1001	28	710	12.4	7.3	5.1	16.1
2001	1497	959	14	538	10.8	6.9	3.9	9.3
2002	1532	1057	13	475	11.1	7.7	3.4	8.5
2003	1676	1119	12	557	12.1	8.1	4.0	7.3
2004	1755	1128	11	627	12.6	8.1	4.5	6.3
2005	1765	1103	10	662	12.7	7.9	4.8	5.7
2006	1797	1167	23	630	12.8	8.3	4.5	12.8
2007	1867	1199	15	668	13.3	8.5	4.8	8.1
2008	1895	1194	13	701	13.5	8.5	5.0	6.9
2009	2024	1267	25	757	14.3	9.0	5.3	12.6
2010	2156	1235	22	921	15.2	8.7	6.5	10.4

Աղուսակ 1.6 (շարունակություն) Table 1.6 (continued)

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով, ‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase	
ՀՀ Արարատի մարզ								**RA Ararat Marz**
1999	3038	1730	36	1308	11.3	6.4	4.9	11.8
2000	2856	1767	43	1089	10.5	6.5	4.0	14.8
2001	2626	1806	50	820	9.6	6.6	3.0	19.0
2002	2720	1953	25	767	10.0	7.2	2.8	9.3
2003	3017	2019	17	998	11.1	7.4	3.7	5.9
2004	3231	1981	23	1250	11.8	7.2	4.6	7.2
2005	3197	2042	24	1155	11.7	7.5	4.2	7.5
2006	3222	2030	36	1192	11.7	7.4	4.3	11.2
2007	3524	2131	32	1393	12.8	7.7	5.1	9.1
2008	3581	2197	44	1384	12.9	7.9	5.0	12.3
2009	3782	2186	46	1596	13.6	7.9	5.7	12.4
2010	3956	2275	46	1681	14.1	8.1	6.0	11.7
ՀՀ Արմավիրի մարզ								**RA Armavir Marz**
1999	3375	1825	57	1550	12.2	6.6	5.6	16.9
2000	3053	1834	36	1219	11.0	6.6	4.4	11.5
2001	2794	1826	36	968	10.1	6.6	3.5	12.6
2002	2765	1947	40	818	10.0	7.0	3.0	14.5
2003	3010	2090	26	920	10.9	7.6	3.3	8.7
2004	3387	1991	31	1396	12.2	7.2	5.0	9.4
2005	3385	2050	31	1335	12.2	7.4	4.8	9.2
2006	3356	2161	48	1195	12.0	7.7	4.3	14.3
2007	3566	2118	39	1448	12.7	7.5	5.2	11.1
2008	3551	2214	33	1337	12.6	7.9	4.7	9.3
2009	3966	2183	43	1783	14.0	7.7	6.3	11.1
2010	4051	2293	44	1758	14.2	8.0	6.2	10.9
ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ								**RA Gegharqunik Marz**
1999	2959	1624	49	1335	12.4	6.8	5.6	16.5
2000	2756	1625	46	1131	11.5	6.8	4.7	16.3
2001	2488	1568	45	920	10.5	6.6	3.9	17.8
2002	2500	1786	39	714	10.5	7.5	3.0	15.6
2003	2906	1797	36	1109	12.2	7.5	4.7	12.8
2004	3091	1694	20	1397	12.9	7.1	5.8	6.6
2005	3164	1827	38	1337	13.2	7.6	5.6	12.1
2006	3029	1889	52	1140	12.7	7.9	4.8	17.1
2007	3143	1791	31	1352	13.1	7.5	5.6	10.0
2008	3251	1904	38	1347	13.5	7.9	5.6	11.8
2009	3426	1898	26	1528	14.2	7.9	6.3	7.7
2010	3458	1926	58	1532	14.3	8.0	6.3	16.8

Աղուսակ 1.6 (շարունակություն) Table 1.6 (continued)

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով, ‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	Մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase	
ՀՀ Լոռու մարզ								**RA Lori Marz**
1999	3625	2444	56	1181	12.3	8.3	4.0	15.4
2000	3382	2646	60	736	11.7	9.2	2.5	17.6
2001	3076	2543	45	533	10.7	8.9	1.8	14.4
2002	3021	2656	49	365	10.6	9.3	1.3	16.2
2003	3471	2697	54	774	12.2	9.5	2.7	15.9
2004	3341	2645	50	696	11.8	9.3	2.5	14.8
2005	3237	2688	49	549	11.4	9.5	1.9	15.0
2006	3177	2802	54	375	11.2	9.9	1.3	16.9
2007	3200	2892	51	308	11.3	10.2	1.1	15.9
2008	3376	2912	63	464	12.0	10.3	1.7	18.8
2009	3471	2900	59	571	12.3	10.3	2.0	17.1
2010	3694	2921	59	773	13.1	10.4	2.7	16.1
ՀՀ Կոտայքի մարզ								**RA Kotayk Marz**
1999	3158	1778	42	1380	11.3	6.4	4.9	13.3
2000	2971	1737	54	1234	10.8	6.3	4.5	17.8
2001	2763	1678	43	1085	10.1	6.2	3.9	15.3
2002	2736	1840	34	896	10.0	6.7	3.3	12.4
2003	3139	1959	32	1180	11.5	7.2	4.3	10.4
2004	3347	1911	31	1436	12.2	7.0	5.2	9.4
2005	3318	2004	27	1314	12.1	7.3	4.8	8.1
2006	3433	2076	47	1357	12.4	7.5	4.9	13.8
2007	3778	2197	51	1581	13.6	7.9	5.7	13.7
2008	3702	2232	31	1470	13.3	8.0	5.3	8.3
2009	4108	2245	43	1863	14.7	8.0	6.7	10.6
2010	3953	2204	38	1749	14.0	7.8	6.2	9.6
ՀՀ Շիրակի մարզ								**RA Shirak Marz**
1999	3278	2403	53	875	11.6	8.5	3.1	16.2
2000	3040	2297	48	743	10.7	8.1	2.6	15.6
2001	2830	2393	64	437	10.0	8.5	1.5	22.3
2002	2807	2563	49	244	9.9	9.0	0.9	17.4
2003	3230	2401	46	829	11.4	8.5	2.9	14.6
2004	3387	2513	51	874	12.0	8.9	3.1	15.2
2005	3317	2522	58	795	11.8	9.0	2.8	17.4
2006	3339	2615	74	724	11.9	9.3	2.6	22.2
2007	3498	2638	75	860	12.4	9.4	3.0	21.6
2008	3826	2625	71	1201	13.6	9.3	4.3	18.8
2009	3991	2758	76	1233	14.2	9.8	4.4	19.1
2010	3866	2810	77	1056	13.7	10.0	3.7	19.8

Աղուսակ 1.6 (շարունակություն) Table 1.6 (continued)

Տարի Year	Ընդամենը, մարդ Total, people				Գործակիցը,1000 բնակչի հաշվով, ‰ Rate, per 1000 population, ‰			Մանկական մահացության գործակիցը, 1000 կենդանի ծնվածի հաշվով Infant mortality rate, per 1000 live births
	Ծնված-ներ Births	Մահա-ցածներ Deaths	այդ թվում՝ մինչև 1 տարեկան հասակում of which infants under 1 year	Բնական հավելաճ Natural increase	Ծնելիու-թյան Crude Birth	Մահա-ցության Crude Death	Բնական հավելաճի Natural increase rate	
ՀՀ Սյունիքի մարզ								**RA Syunik Marz**
1999	1855	1266	30	589	12.2	8.3	3.9	16.2
2000	1745	1085	20	660	11.4	7.1	4.3	11.3
2001	1535	1150	22	385	10.1	7.5	2.6	14.0
2002	1568	1163	18	405	10.3	7.6	2.7	11.6
2003	1765	1176	13	589	11.5	7.7	3.8	7.5
2004	1664	1220	25	444	10.9	8.0	2.9	14.8
2005	1609	1266	18	343	10.5	8.3	2.2	11.2
2006	1643	1361	24	282	10.7	8.9	1.8	14.7
2007	1749	1242	25	507	11.4	8.1	3.3	14.4
2008	1753	1226	16	527	11.5	8.0	3.5	9.1
2009	1757	1325	14	432	11.5	8.7	2.8	8.0
2010	1721	1276	26	445	11.3	8.3	3.0	15.1
ՀՀ Վայոց Ձորի մարզ								**RA Vayots Dzor Marz**
1999	686	415	15	271	11.8	7.1	4.7	21.9
2000	703	433	17	270	12.3	7.6	4.7	24.2
2001	664	414	8	250	11.8	7.3	4.5	12.1
2002	603	441	3	162	10.8	7.9	2.9	4.8
2003	676	439	8	237	12.1	7.9	4.2	12.4
2004	662	430	7	232	11.9	7.7	4.2	10.6
2005	664	493	9	171	11.9	8.8	3.1	13.6
2006	628	500	9	128	11.3	9.0	2.3	14.2
2007	687	468	3	219	12.3	8.4	3.9	4.4
2008	733	466	9	267	13.1	8.4	4.8	12.4
2009	695	497	11	198	12.5	8.9	3.6	15.8
2010	693	492	13	201	12.4	8.8	3.6	18.7
ՀՀ Տավուշի մարզ								**RA Tavush Marz**
1999	1692	1207	36	485	12.6	9.0	3.6	21.3
2000	1613	1148	19	465	12.0	8.5	3.5	11.8
2001	1474	1209	25	265	11.0	9.0	2.0	16.8
2002	1518	1275	24	243	11.3	9.5	1.8	16.0
2003	1660	1305	24	355	12.4	9.7	2.7	15.0
2004	1683	1272	19	411	12.5	9.4	3.1	11.3
2005	1562	1274	19	288	11.6	9.5	2.1	11.9
2006	1610	1366	26	244	12.0	10.2	1.8	16.2
2007	1670	1354	20	316	12.4	10.1	2.3	12.0
2008	1533	1380	22	153	11.4	10.3	1.1	14.3
2009	1793	1382	23	411	13.4	10.6	3.1	13.3
2010	1686	1342	17	344	12.6	10.0	2.6	9.9